

CZYN KATOLICKI

OKÓLNIAK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ W CZĘSTOCHOWIE

„Akcja Katolicka jest udziałem świe-
kich w apostołstwie hierarchicznym
Kościoła Katolickiego dla obrony za-
sad religijnych i moralnych, oraz dla
rozwoju zdrowej i pożytecznej akcji
społecznej pod kierownictwem hierar-
chji kościelnej — niezależnie i ponad
wszystkie partje polityczne — celem
odnowienia życia katolickiego w ro-
dzinie i społeczeństwie.“ PIUS XI.

CZĘSTOCHOWA, UL. NAJŚW. MARJI PANNY Nr. 64

Rok III. ❖❖❖ Październik 1936. ❖❖❖ Nr. 10.

SPIS RZECZY.

DIECEZJALNY INSTYTUT A. K.:

Kwadrans religijny	Str. 1
Komunikaty DIAK.	" 3
Ze Składnicy DIAK.	" 6
Kronika.	" 7

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW:

Nasz Zjazd Delegowanych	" 8
Nasze Stow. w r. 1935 w świetle sprawozdań rocznych	" 9
Komunikaty i zarządzenia KSMężów	" 12
Kronika	" 14

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIEC:

Nasza praca w myśl nowego hasła	" 14
Praktyczne rozważania nad enc. Ojca św. Piusa XI o Małż.	" 15
Komunikaty.	" 17
Kronika	" 18

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ:

Sprawozdanie z XI Zjazdu Delegowanych KSMMęskiej	" 19
Sprawozdanie z zawodów sportowych o mistrza KSMM	" 21
Przysposobienie Rolnicze. — Zakończenie konkursów.	" 23
Zgłoszenia nowych zespołów.	" 23
Zjazd Okręgowy w Będzinie.	" 24
Święto Chrystusa Króla.	" 24
Tydzień Miłosierdzia.	" 24
Święto Młodzieży	" 24
Kwesta uliczna	" 24
Wychowanie Fizyczne.	" 25
Kalendarzyk KSMMęskiej	" 25

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ:

Nasza praca w myśl nowego hasła.	" 25
Teatry amatorskie i wieczornice.	" 27
Obowiązek w miesiącu październiku.	" 28
Komunikaty	" 28
Kronika.	" 28

CZYM KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny
3 zł. z przesyłką

CZĘSTOCHOWA
ul. Najśw. Marji Panny 64

D. K. O. Nr. 68.960
Telefon Nr. 17-10

Rok III.

Październik 1936

Nr. 10.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

Kwadrans religijny.

Władza pasterska w Kościele.

Jak już wspomnieliśmy w poprzednich rozważaniach istotę każdej społeczności stanowią: władza, cel i środki do niego wiodące oraz członkowie. Te same trzy składniki posiada też doskonała społeczność, jaką jest Kościół Katolicki. Biorąc pod uwagę władzę Kościoła — stwierdzić musimy jej potrójny charakter, a mianowicie władzę rządzenia czyli pasterską, władzę nauczycielską i kapłańską. W niniejszym kwadransie zajmiemy się w szczególności władzą pasterską Kościoła.

Pasterzowanie czyli rządzenie jest to prawo i obowiązek Kościoła kierowania czynnościami wiernych, by zdążyli do celu ostatecznego, do wiecznego zbawienia. Ponieważ to kierownictwo odbywa się przez przepisy prawa, przez wyroki sądowe i przez kary, stąd władza rządzenia obejmuje władzę prawodawczą, sądowniczą i wykonawczą. Do władzy tej należy ustanawianie urzędów kościelnych, zarządzenia co do sposobu udzielania i przyjmowania sakramentów św. i odprawiania nabożeństw publicznych, ustanawianie świąt, wyznaczanie pokuty kościelnej, nakładanie kar lub znoszenie ich, rozwiązywanie od ślubów i ich zamiana, wreszcie moc udzielania odpustów i innych duchowych łask.

Taką władzę otrzymał Kościół od Chrystusa Pana, jak o tem świadczą słowa wypowiedziane do apostołów: „Cobyściekolwiek związali na ziemi, będzie związane i na niebie; a cobyściekolwiek rozwiązali na ziemi, będzie rozwiązane i w niebie”. (Mat. 18, 18). Apostołowie posługują się tą władzą. Już na soborze Jerozolimskim wydają prawo, zakazujące wiernym spożywania pewnych pokarmów, a i po tym często spotykamy dowody świadomego wykonywania danych im uprawnień, jak np. w listach św. Pawła.

Z apostołów władza ta przeszła na biskupów katolickich, jako

ich prawowitych następców. Godność biskupów istnieje nieprzerwanie od czasów Chrystusa Pana. Przez Chrystusa ustanowieni, są też z woli Chrystusa następcami apostołów, a więc i dziedzicami ich władz, jak to zresztą wykazuje zarówno Pismo św, jak i Tradycja chrześcijańska.

Wystarczy tu przypomnieć słowa Pana Jezusa, wypowiedziane do apostołów: „Jako mnie posłał Ojciec, tak i ja was posyłam” (Jan 20, 21), lub postępowanie apostołów przy obiorze apostoła Macieja: „Modląc się mówili: Ty Panie... okaż, któregoś, obrał z tych dwóch jednego, aby wziął miejsce apostołstwa... i dali losy i padł los na Macieja i policzon jest z jednością apostołów (Dzieje Ap. 1. 24—26). Podobnie świadczą i inne teksty. Jeśli chodzi o zakres władzy rządzenia w Kościele, to najwyższą władzę nad całym Kościołem mają biskupi rzymscy, jako następcy na biskupstwie św. Piotra, który tę władzę otrzymał od Chrystusa, a która przechodzi na wszystkich jego następców i inni biskupi, ale tylko nad częścią Kościoła i w podporządkowaniu władzy biskupa rzymskiego

Tu należy omówić sprawę t. zw. prymatu czyli pierwszeństwa we władzy św. Piotra, przez które św. Piotr stał się głową widzialną całego Kościoła. Pierwszeństwo to, wobec jasnych tekstów Pisma św. nie ulega wątpliwości, mimo zarzutów różnych przeciwników. Na tej podstawie Sobór Watykański z r. 1870 orzekł: „Uczymy tedy i oświadczamy, że według świadectw Ewangelii prymat jurysdykcji (pierwszeństwo władzy) na cały Kościół bezpośrednio i wprost św. Piotrowi Apostołowi przez Chrystusa był obiecany i dany...” Świadectwa Ewangelii, o których mówi Sobór, to słowa obietnicy Chrystusa Pana, że Piotra uczyni opoką, na której zbudowany będzie niezwyciężalny Kościół, że Piotr otrzyma klucze królestwa niebieskiego i że otrzyma w Kościele władzę związywania i rozwiązywania. Obietnicę tę istotnie wykonał Chrystus, zwłaszcza gdy po swem Zmartwychwstaniu rzekł Piotrowi potrzykroć: „paś owce moje” (Jan 21.15—17). Zamiana imienia Szymona na Piotra, modlitwa Chrystusa za nim — świadczą o woli Chrystusa wyniesienia św. Piotra, jak stosunek apostołów do niego i świadome wykonywanie tej władzy przez św. Piotra świadczą o zrozumieniu roli, jaka księciu apostołów przypadła w udziale.

Czy jednak prymat dany św. Piotrowi miał być wieczny, czy tylko czasowy, do końca życia św. Apostoła? Na to orzeka Sobór Watykański: „Gdyby kto powiedział, że nie jest z ustanowienia samego Chrystusa Pana, czyli z prawa bożego, żeby św. Piotr w prymacie nad całym Kościołem miał zawsze następców, niech będzie wyklęty”. Orzeczenie to znajduje uzasadnienie zarówno w Piśmie św. jak i w tradycji.

Następcą świętego Piotra jest każdorazowy biskup rzymski, który dziedziczy władzę św. Piotra, jak o tem orzeka znów Sobór

Watykański. Biskupi rzymscy zawsze i tylko oni uważali się za prawnych spadkobierców władzy św. Piotra, czyli za prymasów całego Kościoła. Tak też pojmowali ich władzę i inni biskupi, którzy zwracali się do stolicy rzymskiej z poszczególnymi sprawami dotyczącymi Kościoła. Biskupi rzymscy sprawy te rozstrzygali bezapelacyjnie. Wykazywali więc władzę prawdziwie biskupią, najwyższą, pełną, powszechną, zwyczajną, nie zaś tylko przechodnią i bepośrednią.

Co do innych biskupów, to choć mają oni taką samą władzę święceń, wykonują z ustanowienia bożego, każdy w swej diecezji władzę rządzenia własną i zwyczajną, pełną, ale podporządkowaną władzy papieskiej.

Dopiero w łączności z papieżem władza biskupów nabiera pełnego znaczenia i ważności. Stąd pochodzi, że nawet wszyscy biskupi na Soborze nie mogą ustanawiać praw obowiązujących, jeśli nie wyda o nich swego orzeczenia papież, innymi słowy, by dekrety Soboru były obowiązującymi, musi je papież potwierdzić.

Tak więc władza w Kościele należy do biskupów pozostających w ścisłej łączności ze Stolicą św. i przede wszystkim do samej Stolicy Piotrowej. Przepięknie tu podkreśla się jedność Kościoła, który mając na względzie dobro dusz, nie może opierać się na kruchych podstawach, lecz musi mieć silną i poważną władzę do kierowania duszami.

UWAGA! Ze względu na rozległość tematu podany tu materiał stanowi tylko szkic, który należy rozszerzyć i wyjaśnić. Pomocy dostarczą: „Apologetyka” ks. Sieniatyckiego i „Dar Zielonych Świąt” ks. Meschlera.

Zebranie Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej w miesiącu **październiku.**

Porządek zebrań jak zwykle.

Komunikaty i zarządzenia D. I. A. K.

1. Święto Akcji Katolickiej.

Szczególniejszą uwagę w bieżącym miesiącu winny poświęcić Zarządy PAK. uroczystości Chrystusa Króla, przypadającej w tym roku, jak wiadomo, w dniu 25 października. W przygotowaniach obchodu uwzględnić należy następujące momenty:

a) Tegoroczne uroczystości obchodzić będziemy pod hasłem: „*Duch Chrystusowy w szkole i wychowaniu podstawą odbudowy narodów*”. Do tego hasła dostosować trzeba przemówienia i referaty tak, aby zawierały one wytyczne do pracy w AK na rok 1937.

b) Rozszerzyć należy jaknajbardziej ramy uroczystości. Pierwszym środkiem do tego będzie odpowiednie zorganizowanie komitetów obchodu, do których należy wprowadzić obok przedstawicieli organizacyj katolickich i na gruncie katolickim stojących, również wybitniejsze osoby z parafii, a zwłaszcza te, które mają wpływ na wychowanie.

c) W obchodzie liczny udział winny wziąć organizacje młodzieżowe i dziatwa z Krucjaty Euch. i innych podobnych zrzeszeń.

d) W programie akademii zamieścić należy uchwalenie rezolucyj, potępiających koedukację w szkołach, propagandę wolnomyślicielstwa i komunizmu wśród młodzieży, oraz zawierających wezwanie do popierania przez rodziców katolickich organizacyj młodzieżowych.

Program uroczystości obejmować powinien:

a) *spowiedź dla członków organizacyj katolickich;*

b) *uroczyste nabożeństwo w dniu święta z generalną Komunią św. i kazaniem na temat tegorocznego hasła;*

c) *manifestacyjny pochod katolików, stosownie do możliwości terenowych.*

d) akademja z odpowiednim referatem i urozmaiceńiami w postaci śpiewów, deklamacyj, gry instrumentalnej itp.

Opierając się na doświadczeniach z lat ubiegłych, zachęcamy Komitety do organizowania wieczornych pochodów przy świetle świec i pochodni. Zachęcić należy również do iluminacji okien w wigilię i wieczór uroczystości.

UWAGA: Materiał do opracowania referatu i akademii podajemy w wiadomościach ze składnicy. Odbycie pochodu, urządzenie akademii, zgłosić należy w urzędach administracji ogólnej.

2. Uroczystość Chrystusa Króla a przepisy prawne.

a) Pozwolenie świeckich władz jest niepotrzebne na manifestacje o charakterze czysto religijnym jak nabożeństwa, procesje do krzyży czy 'kaplic w miejscowości i t. d.

b) wieczornice i pochody o charakterze religijnym nie wymagają również, jako uroczystości religijne, zgłoszenia u władz, o ile je urządza Ks. Proboszcz, jako osoba prawna związku religijnego,

c) akademie urządzone przez inne osoby lub stowarzyszenia nie wymagają również zezwoleń, o ile urządza się je w lokalach, trzeba natomiast władzę o nich powiadomić przynajmniej 2 dni naprzód. Zawiadomienie kieruje się do Starostwa, Dyrekcji Policji lub najbliższego posterunku policji. Zawiadomienie winno zawierać: 1) Imię, nazwisko i adres zwołującego; 2) miejsce i czas rozpoczęcia; 3) cel i program. Władze przyjmują to do wiadomości nie udzielając odpowiedzi.

d) Na odbycie akademii pod gołym niebem lub pochodu trzeba mieć zezwolenie Starostwa. Wniosek stawia się conajmniej 3 dni przedtem. Zawiadomienie oraz wnioski do władz są wolne od opłaty stemplowej na zasadzie art. 142 pkt. 21 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o opłatach stemplowych.

e) Na rozdawanie ulotek propagandowych na ulicach i rozlepianie afiszów na placach publicznych potrzebne jest zezwolenie miejscowej władzy policyjnej. (Wniosek wolny od opłaty stemplowej na zasadzie art. 144 ustawy o opłatach stemplowych — cel religijno-oświatowy).

f) Zezwolenia ani zawiadomienia nie potrzeba na rozdawanie ulotek przed kościołem, na placach kościelnych, cmentarzach, na wystawianie afiszów w domach i oknach wystawowych itd.

g) na kwestę uliczną należy uzyskać zezwolenie Urzędu Wojewódzkiego. O zezwolenia takie starają się osobno Diecezjalne Instytuty Akcji Katolickiej.

3. Tydzień Miłosierdzia

Dorocznym zwyczajem urządzamy Tydzień Miłosierdzia w czasie od 25 paźdź. do 1 listopada. Organizacje AK zachęcamy do życzliwego i czynnego poparcia instytucyj charytatywnych, do których w pierwszym rzędzie należy organizacja „Tygodnia”.

4. Popierajmy prasę katolicką.

W okresie jesienno-zimowym zająć się należy usilną propagandą prasy katolickiej, a zwłaszcza wydawnictw diecezjalnych.

Parafie, które w r. ub. nie urządziły z pewnych względów „Dnia Dobrej Prasy”, zachęcamy do zorganizowania takiego „Dnia” w roku bieżącym, według wskazań, które znaleźć można w nr. nr. 9 i 10 „Czynu K.” z roku ub.

5. Pamiętajmy o rekolekcjach zamkniętych.

Zarządy PAK prosimy o żywą propagandę rekolekcyj zamkniętych, mających tak wielkie znaczenie dla rozwoju AK. Wspólnie omówić należy akcję zbierania odpowiednich funduszków jak i metodę propagandy. W oddziałach przypominać należy o terminach rekolekcyjnych i zachęcać do udziału.

6. Konsekracja J.E. Ks. Biskupa A. Zimniaka

Podajemy do wiadomości, że konsekracja biskupia Asystenta Gen. Akcji Kat. diec. Częstochowskiej J. E. ks. Biskupa Nominata A. Zimniaka odbędzie się w niedzielę dn. 18 października.

7. Mianowania Prezesów PAK.

W myśl art. 17 Statutu Konst. A. K. Diecezjalny Instytut za-

twierdził na stanowisku prezesa PAK w Stobiecku Miejskim p. Jana Zbroję, w dniu 3.IX.36, na okres trzech lat. Nowemu Prezesowi życzymy „Szczęść Boże” w pracy.

8. Ofiary na W. Ołtarz w Katedrze.

W dalszym ciągu wpłynęły za pośrednictwem DIAK. następujące ofiary na W. Ołtarz w katedrze: A. K. w Dobryszycach 25 zł., Oddział KSMężów w Poczėsnie 6.50 zł., pracownicy DIAK w Cześtochowie 25 zł. Dalszych ofiar oczekujemy.

9. W sprawie wpłat przez P.K.O.

Przypominamy, że prenumeratę za „Czyn K.” wpłacać należy do P. K. O. na konto *Diecezjalnego Instytutu A. K. w Cześtochowie* Nr. 68.960. Na ten numer, o podobnym brzmieniu konta wpłacać też należy wszystkie należności, *zaznaczając jednakże koniecznie*, z jakiego tytułu dokonana jest wpłata, np.: KSKobiet w Zagórze — składka za IV kwartał 1936 r.; KSMężów w Poczėsnie — ofiara na ołtarz w Katedrze; KSMM w Radomsku należność za znaczki, it.p.

ZE SKŁADNICY DIEC. INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Nowe wydawnictwa.

Ruchliwa Drukarnia i Księgarnia Katolicka w Katowicach wydała ostatnio następujące książki i broszury:

Labrousse-Molière: LIGA PRAW CZŁOWIEKA i OBYWATELA. Str. 100, cena 1.80 zł. ciekawą tę książkę, odsłaniającą istotnie tendencje osławionej „Ligi”, przeczytać powinien każdy katolik. Dla bibliotek parafialnych rzecz bardzo cenna.

S. Kosko: Ks. SEIPEL — WIELKI KANCLERZ.

Z. Sikorska: EUG. BONNEFOIS — apostołka cyrkowców i jarmarczniczków. Obie książeczki o objętości 64 stron, w cenie po 50 gr. stanowią 7 i 9 tomik cyklu: Życiorysy Bohaterów Czynu. Ciekawe i pożyteczne — dlatego polecamy gorąco.

Z. Głosówna: POKUSA. Sztuka w 3 aktach dla mł. żeńskiej. Wyd. Ostoi, cena 75 gr.

J. Ziemia: POWÓDŹ. Sztuka w 3 aktach. Cena 75 gr.

Gw. Miklaszewski: KTO WINIEN? Sąd inscenizowany w 1 odsłonie. Cena 90 gr. Obie ostatnie sztuki dla młodz. męskiej.

Ks. T. Gałdyński: KRZEWICIELE TRZEŻWOŚCI. Str. 26, cena 30 gr. Ciekawą broszurkę, omawiającą stan i metody akcji trzeźwości — polecamy.

Inż. E. Kłoczowski: DROGI ROZWOJU WSI POLSKIEJ. Cena 75 gr.

K. Wojnar: ŻYWOT, DZIEŁA i PROROCTWA ks. PIOTRA SKARGI na tle dziejów Polski w 400 rocznicę urodzin. Wyd. im. T. Kościuszki str. 143, cena 80 gr. Dobra i pożyteczna dla bibliotek.

— *ŚLUBUJEMY* — Echa pielgrzymki akademickiej na Jasną Górę. — Wyd. Inst. Wyd. Róż. str. 68, cena 50 gr. Odezwy, przemówienia, głosy prasy pielgrzymki i o pielgrzymce. Gorąco polecamy.

Wydawnictwa na ur. Chrystusa Króla.

Dr. K. Górski: WYCHOWANIE PERSONALISTYCZNE, Cena 4,— zł.

Ks. J. Fondaliński: — KOEDUKACJA W ŚWIELE BADAŃ WSPÓŁCZESNEJ PSYCHOLOGII. Cena 5 zł. Obie książki dla inteligencji.

Ks. Prumbs: KOEDUKACJA A ŚWIATOPOGLĄD KATOLICKI. — 60 gr.

Ks. Jasiński: NA PRZEŁOMIE MYŚLI WYCHOWAWCZEJ. — Cena 1 zł.

Referaty ze Studium w Wilnie: „Współpraca rodziny i szkoły”. — „Szkoła wyznaniowa jako postulat doby współczesnej”. — „Polskie i katolickie ideały i systemy wychowawcze”. — „Rola wychowania w naprawie niesprawiedliwości społecznej”. — „Zasady i ideał wychowania rodzinnego”.

Broszury ukażą się w krótkce, w cenie od 50 — 80 gr. Wiadomości podamy w „Niedzieli”.

J. Frei: O DUSZĘ DZIECKA. Wskazania dla wychow. 1,— zł.

Szkoła Czynu: Polecamy nr. 18 — Do szeregów Chrystusowych, 24 — Rodzina a wychowanie, 45 — Do kogo należy wychowanie, 46 — A.K. a harcerstwo, 47 — O właściwą politykę szkolną, 48 — Państwo a wychowanie, 49 — Katolickie zasady wychowawcze. Dalsze numery ukażą się.

NALEPKI — wyobrażające Chrystusa wśród dzieci. Cena 10 gr. za sztukę.

ULOTKI — propagandowe w związku z hasłem 100 szt. — 1 zł.

NUTY — Siedem śpiewów ku czci Chr. Króla na chór mieszany z tow. organu i a capella. 3,— zł.; głosy po 20 gr.

TEATR — W cieniu Oratorium — 6 odsłon, dla młodz. męskiej, 16 ról i statystów — cena 1,50 zł.; — Westalka — 3 akty, na role żeńskie, ról 7, cena 1 zł.; — Primavera — 2 akty, ról 11 żeńskich, cena 1 zł.

Uwaga! Na ur. Chrystusa Króla nadesłamy tylko te materiały, które zamówienia zostaną u nas **do dnia 7 października.**

KRONIKA.

I-szy Zjazd Prezesów PAK. odbył się [w Częstochowie, w Domu Rekolekcyjnym, w dniu 19 i 20 września b.r. przy udziale 59 uczestników. Obradom prze-

wodniczył prezes DIAK p. Szamb. dr. Wasilewski. W pierwszym dniu referat p. t. „Stosunek Zarządów PAK do oddziałów“ — wygł. ks. St. Gałązka, poczem rozwinęła się ożywiona dyskusja. W drugim dniu Zjazdu, po Mszy św. odprawionej w Kaplicy Domu, wygłosił do zebranych referat ks. dyr. J. Sobczyński, mówiąc o zadaniach zarządów PAK i o programie pracy i ten referat wywołał żywą dyskusję. Rezultatem obrad są rezolucje, wypowiadające się za stworzeniem stałego porozumienia między Zarządami i wysuwające pewne dezyderaty pod adresem DIAK. Po zakończeniu obrad uczestnicy wzięli udział w Zjeździe Delegowanych KSMŻów. na Jasnej Górze.

Zebrańie Wydz. Wyk. A. K. odbyło się w dniu 10.IX. b. r. Omówiono program pracy jesienno-zimowy dla DIAK i Stowarzyszeń.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!

Nasz Zjazd Delegowanych.

Doroczny Zjazd Delegowanych naszego Stowarzyszenia zgromadził w dniu 20 września na Jasnej Górze 138 delegatów, reprezentujących 64 oddziały, oraz pewną liczbę gości, w czym 9 księży. Mszę św. przed Zjazdem odprawił w kaplicy M. B. asystent kość. Stow. ks. red. Mondry. Po kontroli obecnych obrady otworzył prezes p. J. Biedrzycki witając ks. ks. asystentów, przedstawicieli Instytutu, Stowarzyszeń, bratniego Stow. z Katowic, gości i delegowanych. Do prezydium powołani zostali: ks. dyr. Sobczyński, p. mgr. Rogacki z Wielunia, p. A. Poniatowski z Nowego Sielca, p. W. Olczyk z Radziechowic oraz na sekretarza p. Gorzyczka z Kraszewic. Następnie złożyli Zjazdowi życzenia: p. prezes Wasilewski — w im. Instytutu, p. M. Żelisławska od KSK, p. Bartzówna od KSMŻ, ks. Strugała od KSM, p. Baron od KSM w Katowicach, ks. redaktor Mondry — jako asystent i redaktor „Niedzieli, oraz p. Święcki w imieniu „M. Dziennika“.

W dalszym ciągu po przyjęciu odczytanego protokołu z poprzedniego Zjazdu, p. C. Włosiński wygłosił ciekawy i źródłowy referat n.t. „Akcja Katolicka wobec niebezpieczeństwa komunizmu“, dając w nim historyczne podstawy ruchu, jego program i przedstawiając stanowisko katolickie wobec grożących z jego strony niebezpieczeństw dla Kościoła i społeczeństwa. W dyskusji nad referatem zabierali głos: ks. prob. Niedźwiedzki i pp. Herszman, Pałczyk, Święcki i Włosiński.

Następnie sprawozdanie z działalności za rok 1935 złożył ks. Sekretarz Gen., a sprawozdanie kasowe, zamykające się po stronie wpływów i wydatków sumą 575.47 zł. — p. Z. Glice. Nad sprawozdaniami rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos pp. Hersz-

man, Malecki, Sołtysiak, Hała, Łogiewa, Wasilewski, Jędrzejewski. Dutka, Baron, Rogacki, Siwiński i Malecki prosząc o podawanie w przyszłości bilansu całego Stow. (oddziałów), o rozszerzenie zakresu pracy, o pobieranie składek od oddziałów, o nawiązanie kontaktu z organizacjami inteligencji itp. Wyjaśnień udzielił ks. Sekretarz Generalny.

W punkcie 6 referat n.t. „Rola Akcji Katolickiej w tworzeniu typu nowego człowieka” — wygłosił p. mec. Jul. Braun, zyskując liczne dowody uznania.

Przyjęto następnie program pracy dla Zarządu i Stowarzyszenia na rok 1936 i 37.

W uzupełniających wyborach do Zarządu weszli p. inż. Dutka i p. red. Świecki. Do Komisji Rewizyjnej powołani zostali pp. Nowicki, Wiltos i Skurczyński. Do wyboru delegatów na Zjazd Ziązkowy — zebranie upoważniło Zarząd.

Przyjęto wreszcie preliminarz budżetowy na rok bież. w wysokości 650 zł. W wolnych wnioskach upoważniono prezydium do złożenia życzeń Ks. Biskupowi Nominatowi Zimniakowi oraz przedstawione przez prelegentów rezolucje uchwalono włączyć do programu pracy.

O godzinie 14.20 prezes Stowarzyszenia zamknął zjazd, dziękując obecnym za udział.

UWAGA. Zarząd Stowarzyszenia otrzymał telegram z życzeniami od K. Zw. Mężów w Warszawie. Wobec nieobecności J. E. Ks. Biskupa Kubiny Zjazd wysłał telegram hołdowniczy do Radomska.

Nasze Stowarzyszenie w roku 1935 w świetle sprawozdań rocznych.

Odbyty w dniu 20 września br. zwyczajny doroczny Zjazd Delegowanych naszego Stowarzyszenia dał nam nową okazję do stwierdzenia rzeczywistego stanu organizacji, jak również do obliczenia plonów jej pracy w ubiegłym roku sprawozdawczym.

Spodziewając się, że ujawnienie wyników tych obliczeń, nie pozostanie bez korzyści dla naszej pracy i że zainteresuje zarówno członków organizacji jak i te wszystkie osoby, które śledzą rozwój Stowarzyszenia — podajemy o nim niżej garść wiadomości, zebranych głównie z rocznych sprawozdań oddziałów oraz własnych obserwacji Zarządu.

Przypomnieć tu jednak należy, że rok 1935 był drugim zaledwie rokiem w życiu Stowarzyszenia, po przyjęciu przez nie nowych statutów, określających ostatecznie jego stanowisko prawne i wyznaczających mu wyraźnie zakres działania. Jak zawsze w podobnych wypadkach, tak i tym razem, okres postępującej reorganizacji odbyć się musiał na całokształcie pracy, w której czynnik organizacyjny wysuwał się z konieczności na plan pierwszy. Drugą przy-

czyną, mającą duży wpływ na wynik sprawozdania, była zmiana na stanowisku sekretarza generalnego, które w sierpniu ub. r. po ks. Z. Lipie objął ks. St. Gałązka. Przyjrzyjmy się jednak bliżej sprawozdaniu Zarządu i Oddziałów.

Jeśli chodzi o Zarząd Stowarzyszenia — to w r. ub. składał się on z 8 osób powołanych przez nominację lub drogą wyborów. Do listopada ub. r. Zarząd pracował kolegialnie, od listopada zaś przez Komitet Wykonawczy, w skład którego wchodził członkowie Zarządu zamieszkujący w Częstochowie. Utworzenie tego Komitetu przyczyniło się do większego usprawnienia prac Zarządu, który mogąc łatwiej się zbierać, więcej też uwagi mógł poświęcać stowarzyszeniu.

Do prac Zarządu w r. ub. należy zorganizowanie kursów okręgowych dla kierownictw, Zjazdu Delegowanych, oraz wykonanie całego szeregu prac, związanych z kierownictwem Stowarzyszenia.

Prace te określał i wykonywał Zarząd na zebraniach, których odbył 4. Odebrano w roku ub. 121 korespondencyj, wysłano w różnych sprawach 46. Właściwe pojęcie o stanie Stowarzyszenia daje jednak dopiero praca Oddziałów, którą ujmujemy według czterech zasadniczych grup.

I. Dział organizacyjny. W roku spraw. liczyło stowarzyszenie 84 oddziały, z liczbą 3435 członków. Przeciętnie więc oddziały liczyły po 41 członków. Przybyło w tym roku oddziałów 4, przyrost zaś członków obliczyć można na 153 osoby. W tym też roku w 15 oddziałach zaznaczył się ubytek członków o 426 osób. Natomiast 36 oddziałów zdołało pozyskać 586 członków. Bliższe obliczenie wykazało nadto, że w Stowarzyszeniu jest 11 oddziałów z liczbą członków sięgającą do 20 osób. Są to oddziały: Biała Górna, Biała Ostrz., Czastary, Kam. Polska, Kruszyna, Maluszyn, Mokrsko, Mykanów, Mierzyce, Poręba Mrz. i Węglewice. Od 20 — 50 członków posiada 37 oddziałów: Bolesławiec, Borowno, Chotów, Chruszczobród, Czajków, Czarnożyły, Czeladź, Dmenin, Dobryszce, Działoszyn, Dietrzkowice, Gołonóg, Kleszczów, Kobile W., Koziegłówek, Lututów, Milowice, Niegowonice, Ochędzyn, Ostrowy, Pajęczno, Panki, Pławno, Porąbka, Praszka, Przyrów, Przystajń, Rędziny, Siewierz, Stary Sielec, Sulmierzyce, Truskolasy, Wieluń, Wojkowice Komorne, Zagórze, Zajączki, Ząbkowice.

Od 50 — 80 członków liczyło 16 oddziałów: św. Barbara w Częstochowie, Brzeźnica, Chełmo, Grodziec, Kalej, Kamieńsk, Koziegłowy, Kromołów, Łazy, Poczesna, św. Rocha w Częst., Katedralny, Raków, Radziechowice, Rząśnia, Żytno. W reszcie 7 oddziałów liczyło ponad 80 członków: Myszków, Niwka, Pogoń, Sielec N., Siemonia, Radomsko, Sosnowiec. Jedynie 3 oddziały przekroczyły liczbę 100 członków: Dąbrowa G., św. Zygmunta w Częst. i Zawiercie, które skupia najwyższą liczbę członków.

Oddziały Stowarzyszenia odbyły łącznie 705 zebrań zwyczajnych i 52 nadzw. Zebrań kierownictw naliczyliśmy tylko 420.

W roku ub. urządził Zarząd 34 kursy instrukcyjne okręgowe, w których udział wzięło 965 osób. Zwizytowano 41 oddziałów. Pewnym niedomaganiem organizacyjnym jest znaczna liczba członków, nie opłacających składek do oddziałów. W skutek tego zbyt mała suma składek napływa do Centrali, co utrudnia w wysokim stopniu jej działalność. Obok innych i ten stan rzeczy musi ulec zmianie.

W związku z działem organizacyjnym dodać należy, że na ogólną liczbę 84 oddziałów sprawozdań nie nadesłało 8 oddziałów (Bobrowniki, Gomunice, Ługi, Mrzyglód, Naramice, Radostów, Ręczno i Sączów). Liczba nadesłanych sprawozdań wyraża się procentowo cyfrą 91.

II. Dział religijny. W tym dziale stwierdziliśmy 754 referatów religijnych wygłoszonych w oddziałach, 190 nabożeństw w intencji oddziałów, 165 wspólnych Komunii św. oraz 170 obchodów religijnych. Rekolekcje zamknięte urządziły we własnym zakresie 2 oddziały, uczestników zaś w rekolekcjach było 82. Niektóre oddziały wprowadziły stałe pogadanki na tematy religijne, niezależnie od zebrań ogólnych. Dane powyższe, jeśli nadto uwzględnimy dość żywy udział naszych członków w innych pracach parafialnych, dowodzą, że czynnik religijny w naszych oddziałach zajął właściwe miejsce. Pozwala to przypuszczać, że i pod innymi względami Stowarzyszenie pójdzie naprzód.

III. Dział kulturalno-oświatowy. Na dorobek w tej dziedzinie składają się: 203 referaty ogólnooświatowe, 75 obchodów okolicznościowych, żywy udział w akcji propagandowo-kolportażowej, przeprowadzonej w tygodniu dobrej prasy, udział w pracach sekcji walki z demoralizacją w Zagłębiu Dąbrowskim, współpraca z sąsiednimi oddziałami w postaci wymiany prelegentów i cały szereg innych prac, o których wiadomości doszły do nas poza sprawozdaniami. Nie pozbawiony jest też znaczenia fakt, który z dużym zadowoleniem stwierdzamy, postępującego wyrobienia parlamentarnego naszych członków. Rzeczowe dyskusje na zebraniach pozwalają na piękne w tym względzie nadzieje.

IV. Dział praktyczny. Może najtrudniej jest stwierdzić dorobek w tym dziale, rzadko bowiem zdania praktyczne realizować się dadzą w ciągu jednego roku, rozkładając się raczej na dłuższy okres czasu. I tu jednak zanotować możemy inicjatywę w kierunku budowy domów katolickich, opiekę nad organizacjami młodzieżowymi, pomoc duszpasterzom w pracach parafialnych i wiele innych. Dążeniem naszym jest, aby ten szczególnie dział pracy rozwinąć jak najszerzej. Tyle mówią sprawozdania, gdy chodzi o nasz program pracy.

Wielką obok tego wymowę mają życzenia, kierowane pod adresem Stowarzyszenia i okólnika organizacyjnego. Dadzą się one sprowadzić do kilku ważnych punktów.

Dajcie nam dobrych instruktorów i prelegentów — wołają jedne oddziały. Więcej ciekawych i wyczerpujących podawajcie referatów — proszą inne. Odwiedzajcie częściej nasze oddziały — czytamy znów w innych sprawozdaniach. Organizujcie częściej kursy dla kierownictw, urządzaście rekolekcje zamknięte... it.d. Prośby te wprost wzruszają. Bije z nich bowiem troska o rozwój organizacji, o stan jakościowy i ilościowy członków, dążność do dalszych podbojów na rzecz idei, reprezentowanych przez Stowarzyszenie. Wszystkim tym prośbom radziłybyśmy szczerze zadośćuczynić: i być wszędzie jak najczęściej i najobfitsze przysyłać pomoce organizacyjne i urządzać kursy i wogóle jak najwięcej osobiście współpracować z oddziałami. Czy to jednak jest w całości do wykonania?... Czy i my żadnych nie znamy trudności?

Kiedy nie dawno jeden z naszych prezesów odwiedził centralę i na własne oczy ujrzał zestawienie kasowe za rok ub. — nie mógł się powstrzymać od wyrażenia zdziwienia nad niedostatecznością środków materialnych, którymi rozporządza Stowarzyszenie w swej pracy. Tak, to była gorzka prawda.

Ileż trzeba wysiłków, samozaparcia i ofiary, aby przy tak niezmiernie szczupłych środkach podejmować i prowadzić pracę, jak my ją prowadzić musimy. Nim szerzej o tem pomówimy, krótką dziś dajemy odpowiedź: Oddziały — poczuwajcie się w wyższym stopniu do obowiązków wspierania materialnie Stowarzyszenia, a ono już uczyni wszystko, aby więcej się wam udzielać.

Nie same jednak skargi i prośby znajdujemy w sprawozdaniach. Są w nich i wyrazy uznania i te szczególnie są dla nas miłe. Świadczą bowiem o zrozumieniu naszych warunków i stąd nie małą są dla nas zachętą do pracy. Oby praca nasza coraz więcej usprawiedliwionego uznania zyskiwała.

Sekretarz Gen.

Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

1. Zebranie ogólne Katolickiego Stow. Mężów w październiku.

1. Zagajenie i modlitwa (Ojcze Nasz .., Najśw. Serce J...).
2. Sprawdzenie listy członków.
3. Odczytanie i przyjęcie protokołu z poprzedniego zebrania
4. Kwadrans religijny (Zob. str. 3)
5. „Co członek KS Mężów winien wiedzieć o kształceniu charakteru“ — art. z pisma „Na Wyżyny“ — nr. 7-8.
6. Sprawozdanie z życia religijnego.
7. Komunikaty Zarządu Stow. i Kierownictwa.
8. Wolne głosy.
9. Zakończenie. „My chcemy Boga“.

2. W sprawie składek do Centrali.

Do sprawy składek od oddziałów na rzecz Centrali Diec. uśiłowaliśmy podchodzić zawsze z największą delikatnością, w zrozumieniu ciężkiego położenia naszych organizacji, które same walczą bezustannie z trudnościami finansowymi. Ten stan rzeczy nie może jednak trwać zawsze. Wzrastające potrzeby Stowarzyszenia, związane ściśle z jego rozwojem, zmuszają nas do postawienia sprawy składek jasno i otwarcie. Słyszeliśmy często ze strony oddziałów skargi złożone z prośbą pod adresem Centrali, o wydatniejszą pomoc dla kół parafialnych. Z całego serca radziłyśmy tym prośbom zadośćuczynić. Niestety tak trudno to zrealizować i to prawie wyłącznie z braku większych środków materialnych. Stowarzyszenie nasze poza składkami znikąd nie otrzymuje pomocy. Cały jego dochód stanowią właśnie składki, z których trzeba opłacić i wydatki na biuro (telefon, światło, opał, woźny, korespondencja) i składkę związkową i wydatki reprezentacyjne (zjazdy, kursy, wizytacje) itp. A tymczasem tej składki zbieraliśmy zaledwie ok. 200 zł. rocznie. Gdzie tu myśleć można o działalności wydawniczej, instruktorach itd.

Dziwić się wprost należy, że i w tych warunkach osiągnąć zdołaliśmy takie rezultaty pracy, o jakich mówi sprawozdanie roczne.

Chcemy jednak czynić stanowczo więcej, a do tego potrzeba nam i trochę zasobów materialnych. Dlatego apelujemy gorąco do oddziałów, aby poczuwały się do obowiązku udzielenia nam swej pomocy. Nie żądamy wiele. Przypominając uchwałę Zjazdu Deleg. z r. 1934 o wysokości składek (od 25 czł. — 50 gr.; od 50 czł. — 75 gr.; od 100 czł. — 1 zł., od 200 czł. — 2 zł. itd.) prosimy o wpłacenia w ciągu października zaległych i bieżących składek na konto P.K.O. nr. 68.960 (Diec. Instytut AK w Częst.) z zaznaczeniem od kogo i na co wpłata jest przeznaczona. Pokwitowanie składek podawać będziemy w „Czynie K.” Spodziewamy się, że nasz apel nie minie bez echa. I w tej nadziei oczekiwać będziemy pierwszych wpłat.

3. Święto Chrystusa Króla.

Członków naszych zachęcamy do liczego udziału w obchodzie ur. Chrystusa Króla. Zalecamy spowiedź i komunię św., udział w nabożeństwie ogólnym, akademii a nadto w pracach przygotowawczych komitetów parafialnych.

4 Zjazd Okręgu w Będzinie.

W niedzielę 11 października odbędzie się w Będzinie, z racji poświęcenia tamże Domu Katol., I okręgowy Zjazd Akcji Katolickiej z dekanatów będzińskiego i dąbrowskiego. Okólnik nadzwyczajny w tej sprawie rozesłaliśmy do oddziałów.

Program Zjazdu przewiduje: o godz. 9 zebranie kierownictw w sali na Górze Zamk., o godz. 11 uroczyste nabożeństwo dla uczestników Zjazdu i parafian w kościele par., o godz. 12.30 przemarsz z defiladą na miejsce poświęcenia i wykonanie programu samego poświęcenia. Zapraszamy naszych członków do Będzina, spodziewamy się licznego ich udziału.

5. Poczesna zaprasza. .

Oddział mężów w par. Poczesna wpłacając w myśl odezwy Zarządu zł. 6.50 na budowę ołtarza w Katedrze, zaprasza do podtrzymania łańcucha ofiar oddział w Pogoni.

6. Witamy w naszym gronie!

Zarząd Stow. przyjął dwa nowozgłoszone oddziały: w Stobiecku Miejskim i w Wiewcu. Serdecznie witamy i życzymy powodzenia w pracy. Zarazem oddział w Rzęśni zawiadamiamy, że jest formalnie zarejestrowany w Starostwie Rad. Mamy więc 103 oddziały.

KRONIKA K. S. Mężów.

Zjazd Delegowanych odbył się 20 września.

Zebrania Komitetu Wyk. odbyły się 1 i 14 paźd.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Nasza praca w myśl nowego hasła.

Czy stare hasło już przebrzmiało, czy stało się nieaktualnem? O nie! Stare hasło jest tak ściśle związane z życiem, że o usunięciu go nigdy wogóle mowy być nie może. Całe bowiem życie człowieka jest niczem innym, jak życiem w rodzinie i z rodziną. „Udoskonalić życie w rodzinie to udoskonalić życie w społeczeństwie, a co zatem idzie w narodzie”. Poprawa zewnętrzna może nastąpić tylko w łączności z poprawą wewnętrzną. Ta zaś bierze swój początek przez wychowanie rodzinne. Stare hasło zostanie nadal przedmiotem naszych troskliwych zabiegów i starań.

Nowe hasło — „Duch Chrystusowy w szkole i wychowaniu podstawą odbudowy narodów” — łączy się tak ściśle z tą instytucją rodzinną, w której każdy człowiek otrzymuje wychowanie w bardzo dużym stopniu, a szczególnie jego podstawy, że praca w myśl nowego hasła na tle i przy jednoczesnym podtrzymaniu starego musi wydać owoce.

W jaki sposób będziemy realizowały to hasło?

1) Będziemy głęboko zastanawiały się nad tym, jak wyglądać powinno wychowanie w rodzinie — wychowanie, które ducha Chry-

stusowego wszczepić ma w serce człowieka tak głęboko, „aby całe pożycie stało się kultem Boga”.

2) Nad tym samym zastanawiać się będziemy w odniesieniu do szkoły porównyując w jednym i drugim wypadku stan obecny, ze stanem właściwym, jaki ma istnieć. Szukać będziemy sposobów usunięcia niedomagań, z których najlepszą bezwarunkowo będzie dobra, jednolita opinia katolicka, piętnująca wszystko co złe i niewłaściwe.

3) Urabianie tej zdrowej opinii w odniesieniu do wychowania, które jeśli ma być istotną odbudową narodów, tu musi być przepełnione duchem Chrystusowym — to jeden z punktów programu naszej pracy w myśl nowego hasła.

4) W oddziałach swoich dążyć będziemy do zakładania sekcji czy kółek, które w zupełnie praktyczny sposób omawiać będą metody wychowania dziecka, (literatura odpowiednia znajduje się w Centrali).

5) Urządzać będziemy odczyty publiczne, aby możliwie najszerzy ogół zapoznać z katolickim poglądem na wychowanie.

6) Należać będziemy wszystkie do kół rodzicielskich i interesować się wymaganiami, jakie stawia szkoła dzieciom, czuwając nad tym, aby one nie były przeciwnie katolickiemu pogładowi.

7) Zwalczać będziemy i sprzeciwiać się koedukacji (nauce chłopców i dziewcząt razem), która nie sprzyja dobremu, moralnemu wychowaniu w myśl zasad Chrystusowych.

8) Obejmiemy opieką, szczególnie w ośrodkach większych, dzieci naszych członkiń umieszczonych na prywatnych stancjach.

9) Udzielać będziemy pomocy biednym dzieciom w nauce — a w miarę możliwości organizować świetlice popołudniowe.

10) Udzielać w miarę możliwości pomocy materialnej uczącym się dzieciom.

11) Zwrócimy specjalną uwagę na przygotowanie matek w okresie I-szej Komunii św. dzieci.

Dużo potrzebnego materiału w postaci referatów, pogadanek i t. p, pomocy do pracy w myśl powyższego hasła znajdować będą oddziały w „Zjednoczeniu”, „Gazecie dla kobiet” i w „Czynie”, do którego dołączać będziemy materiał referatowy w postaci numerów „Szkoły Czynu” (wydawnictwo Nacz. Inst. A. K. w Poznaniu).

Praktyczne rozważania nad encykliką Ojca św. Piusa XI o Małżeństwie.

(dokończenie z nr. 8)

Św. Paweł przyrównuje związek między mężem a żoną do związku między Chrystusem a Kościołem. Ze związku z Chrystusem Kościół otrzymuje łaski Boże; ze związku małżeńskiego płyną łaski sakramentalne do dusz małżonków.

Dobry katolik odnosi się do małżeństwa z wielką czcią. Przygotowuje się do ślubu nie przez grzechy, lecz przez życie uczciwe, a na końcu przez spowiedź i Komunię świętą. W ten sposób przygotowany umie znosić kłopoty domowe, troski i umie zdobyć się na ofiary, których to życie wymaga.

O pomoc i wytrwanie w dobrym winni małżonkowie modlić się do Boga z ufnością, a Chrystus, który małżonkom w Kanie dopomógł cudem, dopomoże także tym wszystkim, którzy w troskach rodzinnych z wiarą ku Niemu wyciągają ręce.

Jakże daleko inaczej patrzy na małżeństwo wiele ludzi dzisiaj. W rozmowach zaś, powieściach, sztukach teatralnych i widowiskach kinowych przedstawiają nam często rozwody, cudzołóstwa i przeróżne zbrodnie przeciwko świętości małżeństwa — jakoby to wszystko było rzeczą zwykłą, niewinną, owszem nawet bohaterką. To też śmiało i bezczelnie zaczęto reformować dawne małżeństwo i zaprowadzać nowe formy małż., mianowicie małżeństwa terminowe, próbne, koleżeńskie. Same nazwy informują nas już o tym, jakiej wartości są te małżeństwa.

W dalszym ciągu wskazuje Ojciec św. w encyklice na to, jak nowocześni reformatorzy fałszują wielkie i święte cele życia małżeńskiego. Jedni nie uznają dzieci jako pierwszego celu małżeństwa. Drugim nie podoba się wierność małżeńska, innym uczciwość, a jeszcze innym godność sakramentalna i nierozzerwalność jego.

Tymwięcej my, jako katoliczki, winnyśmy znać zasady życia chrześcijańskiego w małżeństwie, stać przy nich twardo mimo współczesnych haseł i pokus, bronić ich odważnie przeciw licznym wrogom, bo chodzi tu o byt i szczęście rodziny chrześcijańskiej.

Ojciec św. nie ogranicza się tylko do wskazania zła, lecz podaje także lekarstwa zbawienne, podaje środki zaradcze, by odnowić małżeństwa wedle zasad Chrystusowych.

Jakie są te środki? Przede wszystkim trzymanie się zawsze niezmiennych zasad, które Bóg nam podał w objawieniu, a Kościół od wieków nieomylnie głosi. Pewnie, są to zasady twarde i nieraz wymagają od ludzi ofiar bolesnych, ale z drugiej strony są to dla nas jasne drogowskazy, które poprzez namiętności ludzkie wskazują nam drogę prawdy, drogę do trwałego szczęścia rodzinnego. Powtórze niech małżonkowie: „przypominają sobie wytrwale, że do obowiązków i godności swego stanu zostali niejako uświęceni i wzmocnieni Sakramentem, którego skuteczna moc trwa na wieki”. Im gorliwiej małżonkowie spełniać będą z dnia na dzień obowiązki swoje, tym skuteczniej pomagać im będzie łaska Boża.

Dalszym środkiem, to przygotowanie do małżeństwa. Nie może być mowy o szczęśliwym małżeństwie tam, gdzie małżonkowie do stanu swego źle byli przygotowani i może zupełnie lekkomyślnie je zawarli. Dobrze przygotować się do małżeństwa to znaczy przede

wszystkim zdobyć katolicki pogląd na małżeństwo i na świat cały, to widzieć w rodzinie instytucję przez Boga stworzoną, a w życiu swoim cel nadprzyrodzony — zbawienie duszy swojej i pomoc w zbawieniu duszy małżonka.

Ważną rzeczą jest także wybór małżonka. Dobrze jeśli małżonkowie mniej więcej równego są stanu i równego pochodzenie. Szczególnie jednak przy wyborze małżonka patrzeć trzeba na charakter człowieka. Uczucia są zmienne, ale charakter pozostaje, na nim jako na na mocnym fundamencie można zbudować szczęście rodzinne.

Wreszcie w celu pomocy małżeństwom powinno i społeczeństwo ustosunkować się należycie i mieć dobrą wolę przyjsia im z pomocą. Papież Leon XIII w słynnej encyklice „Rerum novarum” postawił zasadę, „aby wszyscy ojcowie rodzin, zależnie od stanu i miejsca zamieszkania, tyle zarobić mogli, aby zapewnić sobie, żonie i dzieciom konieczne utrzymanie”.

Poza pomocą prywatną, winna nieść pomoc także i władza państwowa, czy chodzi o mieszkanie, czy bezrobocie, czy nadmierną drożyzną, czy opiekę lekarską i pomoc w okresie macierzyństwa.

Ostatnim środkiem do odnowienia małżeństwa jest współpraca Państwa z Kościołem, by rodzina była moralnie zdrowa i trwała. Na tej zgodzie państwo napewno nic nie straci, przeciwnie, umocni fundament swego bytu.

K O M U N I K A T Y.

1. Nasze Votum w Częstochowie. W czasie pielgrzymki do Częstochowy zawieszone zostanie w kaplicy Matki Boskiej votum w postaci dużej srebrnej oznaki ze złotymi literami. Projekt ten rzuciła jedna z członkiń diec. łódzkiej, J. E. Ks. Prymas zatwierdził go i obiecał poświęcić po Mszy św., którą odprawi na wałach w niedzielę 27 września.

Votum to ufundują członkinie KSKobiet z całej Polski, a więc i te które w pielgrzymce udziału nie biorą. Każda zatym członkini KSKobiet ma ofiarować na rzecz votum 1 grosz, zarówno zamożniejsza jak biedniejsza. 1 grosz — ale wszystkie!

Niech więc skarbniczki oddziałów zbiorą od członkiń po 1 gr. i jeszcze w miesiącu październiku prześlą do Stowarzyszenia (pisząc wyraźnie, że to na votum), które z kolei skieruje do Związku.

2. Módlmy się za Katolików w Hiszpanii. Międzynarodowa Unja Katolickich organizacyj kobiecych przesłała nam polecenie, abyśmy zachęciły nasze członkinie do modlitwy i ofiary za prześladowanych katolików w Hiszpanii.

Prośmy Boga, by nastał tam pokój i by Kościół miał swobodę.

3. Nowy Ksiądz Asystent Katolickiego Związku Kobiet. Dotychczasowy Asystent Kat. Zw. Kobiet, ks. prałat Dr. Bross, ustąpił z tego stanowiska. Na jego miejsce J. Em. Ks. Prymas Hlond mianował Asystentem Kat. Zw. Kobiet ks. T. Gałdyńskiego, dyrektora Kat. Zw. Abstynentów w Poznaniu.

4. Dzień modlitwy o uratowanie społeczeństw chrześcijańskich od komunizmu. Międzynarodowa Unia K. O. K. zawiadamia nas, że we wszystkich organizacjach do niej należących urządzać się będzie w wilgę święta Chrystusa Króla, dzień modlitwy i pokuty dla uproszenia ratunku Bożego dla społeczeństw chrześcijańskich przed nawałą komunizmu.

Ponieważ w Polsce święto Chrystusa Króla jest świętem Akcji Katolickiej i program tego dnia odnosi się do hasła rocznego, prosimy, by przeznaczyć na wyżej wspomniany dzień modlitwy, dzień 14 listopada, w którym to dniu wypada uroczystość św. Józefata męczennika za Unię.

W dniu tym należy modlitwę, pracę i umartwienia ofiarować na intencję uratowania społeczeństw chrześcijańskich od komunizmu. Tam gdzie to możliwe, dobrze byłoby urządzić tego dnia albo zebranie członkowskie z referatem o zgubnych wpływach komunizmu, (patrz referat w „Czynie Katol.” nr. 9 — Wobec grozy komunizmu), albo publiczny odczyt na ten temat.

5. Święto Chrystusa Króla musi być zawsze potężną manifestacją uczuć religijnych, energii i aktywności katolickiej, którą odznaczać się powinien każdy członek AK.

Obowiązkiem każdego oddziału jest wziąć czynny udział w przygotowaniu jak też i wykonaniu tej pięknej uroczystości A. K. Złączmy się wszystkie w jednym wysiłku z całą Parafialną A. K., aby jak co roku tak i w tym, uroczystość ta była jednocześnie środkiem propagandy organizacyj A. K.

KRONIKA.

W czasie od 28.VIII do 3.IX asystent naszego Stow. ks. dyr. Sobczyński i sekr. gener. p. Bartzówna, brali udział w Kat. Studium w Wilnie.

Zebranie Zarządu KSKobiet. Odbyło się w dniu 14.IX b.r. Zarząd obradował przede wszystkim nad techniczną stroną ogólnopolskiej pielgrzymki, oraz nad programem prac na okres jesienno-zimowy.

Nowe Oddziały — Witamy serdecznie w naszym gronie Stobiecko Miejskie, Wiewiec i Galewice. „Szczęść Wam Boże” w pracy.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Kwadrans religijny, — patrz strona 1-sza.

Sprawozdanie z XI Zjazdu Delegowanych KSMMęskiej.

W niedzielę, dnia 6 września odbył się w Częstochowie Zjazd Delegowanych KSMMęskiej, w którym wzięło udział 304 druhów z 72 oddziałów na 141 istniejących w 180 parafiach i 18 księży asystentów. Zjazd rozpoczął się nabożeństwem w Bazylice Jasnogórskiej, podczas którego J. E. Ks. Biskup Dr. T. Kubina udzielił 2 klerykom święceń subdiakonu.

O godz. 10-ej w sali Różańcowej odbyło się oficjalne otwarcie Zjazdu w obecności Najdostojniejszego Arcypasterza, p. Starosty B. Rogowskiego, V-prez. Banku Pol. p. Nawrockiego, p. szambelana Dr. Wasilewskiego, ks. dyr. Sobczyńskiego, p. prof. Sedlaczka z Poznania, księży Asystentów, delegatów stowarzyszeń społecznych, Sióstr Szarytek, członków współpracujących, członków Zarządu oraz druhów delegatów.

Otwarcia dokonał prezes KSMMęskiej p. mgr. St. Pasierbiński, Witając obecnych z J. E. Ks. Biskupem i p. Starostą na czele i wygłosił przytym krótkie ideowe przemówienie.

Następnie p. prezes jako przewodniczący poprosił do prezydium p. Dr. Wasilewskiego, p. prof. Sedlaczka, drh. Witkowskiego z Sosnowca, drh. Jangasa z Kraszewic i na sekretarza drh. Piwowarczyka z Zawiercia.

Po ukonstytuowaniu się prezydium wszyscy obecni odśpiewali pieśń: „O święty Stanisławie”.

Poczem przemówił J. E. Ks. Biskup, rozwijając program działalności młodzieży w czasach obecnych wobec niebezpieczeństw zagrażających światu ze strony wrogich porządkowi społecznemu ruchów i zachęcił do wytrwałej pracy w KSMM.

Drugie przemówienie wygłosił p. Starosta Rogowski, witając zebranych i rozwijając myśl o znaczeniu sztandaru narodowego: kolor biały oznacza ideały nadprzyrodzone, kolor czerwony — gorącą miłość Ojczyzny, a drażek — zjednoczenie obydwóch.

Ponadto przemówienia powitalne wygłosili: p. Bartzówna w imieniu KSMŻ i KSK, p. Nawrocki w imieniu Związku Strzeleckiego, ks. Gałązka w imieniu KSMężów i p. Święcki w imieniu „Małego Dziennika”.

Po kontroli obecnych sprawozdanie z całokształtu pracy i finansowe za rok 1935 złożył Sekr. Gen. ks. Fr. Strugała.

W dyskusji nad sprawozdaniami dało się słyszeć wypowiedzenie druhów, że praca byłaby o wiele owocniejsza, gdyby Oddz.

miały wszędzie dostateczną opiekę ze strony starszego społeczeństwa. J. Eksceleńcja zabierając głos w dyskusji, pochwalił wysiłki tych druhów, którzy nie zrażają się trudnościami i zaznaczył jednocześnie, że chciałby widzieć lepsze owoce pracy w KSMM, niż były w roku sprawozdawczym.

Następnie p. prof. Sedlaczek wygłosił bardzo interesujący referat nt.: „Przeprowadzenie nowego programu wyszkolenia”, który druhowie żywo oklaskiwali.

We wspomnianym referacie prelegent zaznaczył, że program wyszkolenia, który obejmuje wykształcenie druha na czynnego członka AK ma mieć trzy cechy, a mianowicie ma być:

- 1) Ogólny — obejmujący wszystkie możliwe działy naszej pracy, by wszystko odrodzić w Chrystusie.
- 2) Jednolity — wspólny dla wszystkich Oddziałów całej Polski, który ma dopomóc do wytworzenia wyraźnego typu młodego członka Akcji Katolickiej, do zwartości organizacji.
- 3) Ciągły — obejmujący cały okres organizacyjnego życia druha, od okresu kandydackiego, aż do przejścia w szeregi mężów katolickich.

Jednak ten program wyszkolenia da nam tylko zasadnicze podstawy do programu pracy, który będą sobie nakreślać poszczególne KSM czy ich Oddziały. Materiał zawarty w programie wyszkolenia uzupełniają Stowarzyszenia czy Oddziały tematami czy zajęciami, wynikającymi:

- a) z hasła Episkopatu na dany rok;
- b) z uroczystości i obchodów powszechnych i lokalnych;
- c) ze specjalizacji w poszczególnych działach pracy, według wyboru członków.

W związku z wygłoszonym referatem pozostaje program K. S. M. M. na rok 1936/37 który po przeczytaniu przez ks. Sekretarza Generalnego zebrani jednomyślnie zatwierdzili. Najważniejsze punkty z tego programu, na które już należy zwrócić uwagę są:

- 1) Hasło Episkopatu: „Chrystus w wychowaniu i szkole podstawą odbudowy narodów”.
- 2) Z programu wyszkolenia delegaci zobowiązali się przeprowadzić we wszystkich Oddziałach przy pomocy Stowarzyszenia próby kandydackie do przyszłego Zjazdu Delegowanych, który ma się odbyć w miesiącach wiosennych.

Również jednomyślnie został zatwierdzony budżet na rok 1936 w ramach 9.910,99 złotych. Po zatwierdzeniu programu i budżetu odbyły się wybory do Zarządu, Komisji rewizyjnej i delegatów na Zjazd Związkowy.

Obecny skład Zarządu K.S.M.M. przedstawia się następująco: prezes p. Mgr. St. Pasierbiński, sekr. gener. ks. Fr. Strugała, członkowie: ks. W. Mondry, p. St. Holenderski, ks. St. Jastrzębski,

p. M. Rogacki i p. Biełowiecki. Do Komisji rewizyjnej wybrano: p. Mikołajczyka, p. Chadzińskiego i p. Miszczaka.

Na zakończenie przewodniczący podziękował wszystkim za przybycie i odśpiewaniem pieśni „Hej do apelu” zebranie zakończone.

Sprawozdanie z zawodów sportowych o mistrza KSMM.

Na Zjeździe Delegowanych, po skończonych obradach zjazdowych i przez cały następny dzień odbyły się w Częstochowie rozgrywki międzyokręgowe o mistrza KSMM.

Mistrzem KSMM w br. został okręg zawierciański, zdobywając w ten sposób nagrodę przechodnią, puchar J. E. Ks. Biskupa Dr. T. Kubiny, który dotąd był w posiadaniu „Częstochówki”.

Pozostałe okręgi otrzymają tylko dyplomy, bo w myśl zarządzenia władz sportowych wszelkie kwoty przewidziane w b. r. na nagrody sportowe mają być przeznaczane na F. O. N.

Należy przy tym zaznaczyć, że zainteresowanie sportem w niektórych okręgach jest bardzo duże.

Szczegółowe zestawienie wyników zawodów.

O K R Ę G	Ilość zdob. punktów za lekkoatlet.	Ilość zdobytych punktów za gry sportowe		Ilość zdob. punktów za pięć nożn	Ilość zdob. punktów za strzelanie	Ogólna ilość zdobytych punktów	Ogólne miejsce w klasyfik.	Uwagi
		koszyk.	siatk.					
Zawierciański .	90.5	5			4	99.5	I	
Sączowski . . .	62.5	10	5		6	83.5	II	sama Siemonia
Radomszczański	50	5	10		8	73	III	
Sosnowiecki . .	17	8	5		10	40	IV	
Wieruszowski .	19		5		3	27	V	s. Kraszewice
Częstochowski .		5		12		15	VI	
Gorzkowicki . .			8			8	VII	
Brzeźnicki . . .					5	5	VIII	samo Pajęczno

Gry Sportowe.

SIATKÓWKA.

Radomszczański	—	gier 2, zdob. punk. w grze 69, zdob. punktów 10, miejsce I
Gorzkowicki	—	„ 1 „ „ „ 30 „ „ 8 „ II
Wieruszowski	—	„ 1 „ „ „ 15 „ „ 5 „ III
Sosnowiecki	—	„ 1 „ „ „ 14 „ „ 5 „ III
Sączowski	—	„ 1 „ „ „ — „ „ 5 „ III

Drużyny podzieliły się punktami i miejscem.

KOSZYKÓWKA.

Sączowski . . .	—	gier 2, zdob. punk. w grze 32, zdob. punktów 10, miejsce I
Sosnowiecki . .	—	„ 1 „ „ „ 19 „ „ 8 „ II
Zawierciański	—	„ 1 „ „ „ 6 „ „ 5 „ III
Radomszczański	—	„ 1 „ „ „ 5 „ „ 5 „ III
Częstochowski .	—	„ 1 „ „ „ 5 „ „ 5 „ III

Drużyny podzieliły się punktami i miejscem

PIŁKA NOŻNA.

Częstochowa uzyskuje wskutek nie stawienia się drużyny z Niwki przez V. O. I-sze miejsce i 10 punktów.

STRZELANIE.

Sosnowiec . . .	—	ilość wystrzelonych punktów	206	ilość zdobytych punk.	10
Radomsko . . .	—	" " "	130	" " "	8
Siemonia . . .	—	" " "	112	" " "	6
Pajęczno . . .	—	" " "	105	" " "	5
Zawiercie . . .	—	" " "	75	" " "	4
Kraszewice . .	—	" " "	70	" " "	3

BIEG 100 MTR.

Borowiecki Juljan	—	Zawiercie	—	czas 12.4 sek.	miejsce I;	zdob. punkt.	10
Rook Euzebjusz	—	Zawiercie	—	" 12.5 "	" II	" "	8
Dryś Henryk	—	Siemonia	—	" 12.6 "	" III	" "	6
Karkowski	—	Sosnowiec	—	" — "	" IV	" "	4
Mazik	—	Radomsko	—	" — "	" V i VI	" "	3.5
Szmaj Piotr	—	Kraszewice	—	" — "	" V i VI	" "	3.5

Zawodnicy podzielili się miejscami.

SKOK W ZWYŻ

Borowiecki	—	Zawiercie	—	wynik 1.60 cm.	miejsce I;	zdob. punkt.	10
Dryś	—	Siemonia	—	" 1.55 "	" II	" "	8
Kołodziejski	—	Zawiercie	—	" 1.50 "	" III	" "	4.5
Lipski	—	Radomsko	—	" 1.50 "	" III	" "	4.5
Jangas I	—	Kraszewice	—	" 1.50 "	" III	" "	4.5
Mańka	—	Siemonia	—	" 1.50 "	" III	" "	4.5

Zawodnicy podzielili się III-cim miejscem.

PCHNIĘCIE KULĄ.

Borowiecki	—	Zawiercie	—	wynik 10.11 cm.	miejsce I;	zdob. punkt.	10
Onderski	—	Radomsko	—	" 9.34 "	" II	" "	8
Miśniak	—	Zawiercie	—	" 9.23 "	" III	" "	6
Dryś	—	Siemonia	—	" 8.85 "	" IV	" "	5
Miodek	—	Siemonia	—	" 8.80 "	" V	" "	4
Karkowski	—	Sosnowiec	—	" 8.53 "	" VI	" "	3

SOK W DAL.

Borowiecki	—	Zawiercie	—	wynik 5.73 cm.	miejsce I;	zdob. punkt.	10
Kołodziejski	—	Zawiercie	—	" 5.59 "	" II	" "	8
Jangas I	—	Kraszewice	—	" 5.37 "	" III	" "	6
Dryś	—	Siemonia	—	" 5.36 "	" IV	" "	5
Lipski	—	Radomsko	—	" 5.10 "	" V	" "	4
Krzemiński	—	Radomsko	—	" 4.99 "	" VI	" "	3

SOK O TYCZCE.

Kołodziejski	—	Zawiercie	—	wynik 2.50 cm.	miejsce I;	zdob. punkt.	10
Lipski	—	Radomsko	—	" 2.30 "	" II	" "	8
Słania	—	Siemonia	—	" 2.20 "	" III	" "	6

RZUT DYSKIEM.

Dryś	— Siemonia	—	wynik III	30.06 cm.;	miejsce I;	zdob. punk.	10
Borowiecki	— Zawiercie	—	" "	28 50	" II	" "	8
Miśniak	— Zawiercie	—	" "	27.29	" III	" "	6
Onderski	— Radomsko	—	" "	24.30	" IV	" "	5
Karkowski	— Sosnowiec	—	" "	23.10	" V	" "	4
Mańka	— Siemonia	—	" "	22.40	" VI	" "	3

RZUT GRANATEM.

Mazik	Radomsko	—	wynik I - 62 m.; II - 66.30m.; III - 67 m.;	miejs. I;	punk.	10
Mańka	Siemonia	—	" " 58 " " 50 " " 65	" II	" "	8
Karkowski	Sosnowiec	—	" " — " " 61 " " 56	" III	" "	6
Jangas II	Kraszewice	—	" " — " " 60 " " 61	" IV	" "	5
Szyszkowski	Radomsko	—	" " 60 " " 51 " " 56	" V	" "	4
Zrałek	Siemonia	—	" " 55 " " 55 " " 51	" VI	" "	3

Przysposobienie rolnicze. — Zakończenie konkursów.

W związku z zakończeniem roku pracy w przysposobieniu rolniczym, wzywa się wszystkich druhów prodowników, by zastosowali się do wskazówek podanych przez okólniki O. T. O. i K. R. a mianowicie: a) przeprowadzili ostatnie inspekcje wewnętrzne w zespołach, b) dopilnowali, by zeszyty notatkowe konkursistów pod względem treści jak również estetycznym odpowiadały wymogom powiatowych komisyj, c) by uzupełniły swoje braki w wiadomościach teoretycznych, zwracając uwagę na odczytanie, a przede wszystkim na dokładną znajomość broszur tematowych. Należy pamiętać by przy obliczeniach końcowych — kalkulacyjnych wszyscy druhowie za podstawę brali ceny podane przez O. T. O. i K. R. odnośnych powiatów. Protokoły zbiorów skrupulatnie, czysto wypełnione z podpisami członków wiejskich komisyj sędziowskich, winny być przesłane do O. T. O. i K. R.

Dzień wystawy jest Waszym świętem. Pamiętajcie o tem, by Wasze stoiska, tonące w powodzi kwiatów i chorągiewek o barwach narodowych, przyozdobione portretami mężów, stojących na czele Kościoła i Państwa robiły wrażenie wybitnie uroczyste, a inscenizacje i ochocze przyśpiewki, przygotowane przez każdy zespół, świadczyły dobrze o życiu wewnętrznym i zdrowej duszy konkursisty z K. S. M.

Zgłoszenia nowych zespołów.

Niech każdy tegoroczny zespół przyjmie jako swój naczelny obowiązek zorganizowanie i zgłoszenie nowego zespołu pierwszego stopnia sprawności, zwracając uwagę na jednostki wartościowe, któreby podjętą pracę doprowadziły do końca, a przede wszystkim na przodownika, który będzie dawał z siebie gwarancję wytrwałej i owocnej pracy w zespołach.

W pierwszym roku liczba uczestników winna wynosić nie mniej, niż 9 osób, w drugim i 3-cim nie mniej, niż 5.

Zjazd Okręgowy w Będzinie.

W niedzielę, 11 października odbędzie się w Będzinie z okazji poświęcenia Domu Katolickiego ogólny zjazd Akcji Katolickiej z okręgu Sosnowieckiego. Polecamy naszym druhom z tamtejszego okręgu, aby we wszystkim stosowali się do zarządzeń władz okręgowych, dając przez to dowód wysokiego wyrobienia organizacyjnego. Mamy także nadzieję, że nie będzie ani jednego druha któryby w powyższym Zjeździe nie chciał brać udziału.

Święto Chrystusa Króla.

Największe święto całej Akcji Katolickiej przypada w tym roku w niedzielę, 25 października.

Niech druhowie nasi postarają się jako prawdziwi rycerze razem z innymi Oddziałami uczcić jak najgodniej swego Króla, Jezusa Chrystusa, przystępując w tym dniu do Komunii św. i urządzając uroczyste akademie.

Tydzień Miłosierdzia.

Tydzień po uroczystości Chrystusa Króla Akcja Katolicka w naszej Diecezji obchodzi jako „Tydzień Miłosierdzia”. Niech i w akcji charytatywnej okażą się druhowie godni swej nazwy.

Święto Młodzieży.

Przypominamy druhom, że już nie całe dwa miesiące czasu dzieli nas od naszego Patronalnego święta. Postarajmy się, Druhowie, tak przygotować obchód naszego święta, aby we wszystkich parafiach przez długi czas ludzie o niczem innym nie mówili, tylko o pracy KSMMęskiej. Niech święto nasze stanie się okazją powiększenia naszych szeregów o bardzo wiele wartościowych zastępów młodzieży.

Kwesta uliczna.

Dorocznym zwyczajem staramy się o zezwolenie na kwestę uliczną w dniu „Święta Młodzieży”. Zawiadomienie wyślemy po otrzymaniu odpowiedzi z Województw.

Przy okazji odpowiadamy niektórym Kierownictwom, ubiegającym się o wcześniejsze zezwolenie na kwestę, że ze względu na to, iż Akcja Katolicka w miesiącach jesiennych często się zwraca do władz o zezwolenie na kwestę z okazji przypadających w tym

okresie swoich świąt patronalnych, wobec tego o zezwolenie dla pojedynczych Oddziałów prosić nie możemy.

Wychowanie Fizyczne.

W miesiącu października zostaną przeprowadzone w dalszym ciągu próby o P.O.S. w następujących miejscowościach: Dnia 12 — Będzin, 13 — Zagórze, 14 — Niemce, 15 — Sosnowiec, 16 — Czeładź, 17 — Dąbrowa Górnicza, 18 — Niegowonice, 19 — Zawiercie, 20 — Poręba Mrzygłodzka.

Kalendarzyk KSMMęskiej.

Każdy druh doceniający wartość czasu i lubiący porządek nosi przy sobie Kalendarzyk KSMMęskiej, który można nabywać w składnicy diecezjalnej po 35 gr. za egzemplarz.

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Nasza praca w myśl nowego hasła.

(przeczytaj także artykuł w dziale KSKobiet pod tym tytułem).

Nowe hasło rzucone przez Najdostojniejszy Episkopat szerokim echem rozchodzi się wśród wszystkich 4 kolumn Akcji Kat.

„Duch Chrysusowy w szkole i wychowaniu podstawą odbudowy narodów” — to myśl naczelna, w której streszczają się główne wytyczne naszej pracy na okres najbliższy.

Zdarza się nieraz, że młodzież podchodzi do analizy (szczegółowego rozbioru) znaczenia haseł od strony możliwości realizacji tegoż hasła w życiu codziennym w najbliższej przyszłości i stwierdza — że to jeszcze nie dla niej. Nie mam jeszcze rodziny, nie wychowuję, nie mam wpływów na postępowanie drugich — oto myśli, które często cisną się do głów młodzieży i sprawiają, że młodzież sama nie miałaby nie kiedy pracować, a właściwie podejść do pracy w myśl rzuconego hasła. Stwierdziłaby raczej tylko bezradność wobec wytycznych, które są „dla dorosłych”.

Istotnie, gdyby ktoś bez głębszego zastanowienia usiłował przystąpić do pracy konkretnej mógłby się znaleźć w kłopotcie. Bezradność ta jest jednakże tylko pozorna. Bo cóż znaczy „jestem za młoda”, albo „to dla mnie za wcześnie”? Często te wiadomości, które wydają się nam za wczesne lub niepotrzebne bardzo prędko się nam przydają. Czas nauki, samokształcenia, urabiania poglądów, zdobywania charakteru — to czas młodości. Nic nie szkodzi, jeśli to wypadnie nawet na okres wczesnej młodości. Ludzie starsi mają zwyczaj polegać na tem, czego dowiedzieli się i nauczyli w mło-

dości. Nie są dlatego skłonni przyswajać sobie rzeczy nowych choćby nawet dobrych i pożytecznych.

Tembardziej więc trzeba wyzyskać młodość do pracy nad sobą i dla drugich i nad drugimi. A cóż bliższe jest od tego nad wychowanie? Wychowują każdego człowieka rodzice, szkoła, ludzie, całe jego otoczenie, czyli środowisko. Ale to jeszcze nie wszystko. Człowiek sam siebie też musi wychowywać. Musi walczyć z wieloma skłonnościami, nawykami, musi starać się przyswoić sobie czy nabyć pewne zalety, cnoty, wartości charakteru. Praca ta — czyli samowychowanie, wymaga całkowitej świadomości ze strony chcącego się wychować i jest zupełnie dobrowolne. Jest to samowychowanie człowieka. Uzupełnia ono wszystkie braki, które się w wychowaniu zdarzają. Robi z człowieka pełnego niedomagań i niedociągnięć jednostkę pełnowartościową, człowieka z charakterem.

Ambicją i wyraźnym dążeniem każdego człowieka — a przede wszystkim człowieka bardzo młodego, a więc wogóle młodzieży powinno być zdobycie pełnego wychowania, które nie może się stać pełnym bez naszego dobrowolnego współdziałania.

Pełne i dobre wychowanie osiąga człowiek tylko przez urabianie siebie w duchu Chrystusowym w oparciu o ten najlepszy wzór, w ścisłej łączności z Chrystusem-Bogiem. Wtedy osiąga pełnię tych wartości, które jemu samemu wyjednają zbawienie, a wobec drugich będą zawsze tym najlepszym i najłatwiejszym sposobem wychowawczym, bo dobrym przykładem skłaniać będą do podciągania się innych do poziomu wyższego. W ten sposób dobrze wychowany człowiek w tym najgłębszym tego słowa znaczeniu, spełnia zawsze doniosłą rolę wychowawcy nawet, kiedy nie działa świadomie.

Jak z tego wynika mamy już 2 wielkie zadania do spełnienia w myśl nowego hasła: *Uzupełnić swoje wychowanie w oparciu o ideał Chrystusowy — a więc samowychowanie wraz z samokształceniem* — to praca pierwsza i podstawowa. Po niej następuje praca *świadomego oddziaływania i wychowania drugich* (przede wszystkim przykładem z życia własnego). *Wychowanie rodzeństwa*, oddziaływanie na wychowawców, których wychowanie pozostawia dużo do życzenia (np. sąsiedzi, krewni, znajomi, niekiedy nawet rodzice).

Poważnym ustosunkowaniem się do tego zaganiienia zdobędziemy napewno duży wpływ, jeśli nie bezpośrednio to pośrednio na szkolnictwo a przede wszystkim na społeczeństwo.

Takby po krótkce wyglądały nasze pracy tymczasowe, które możemy wykonać zaraz, nad którymi w tej chwili już pracować zaczniemy. A później sprawa wychowania stanie się już kwestią naszych zadań na długie lata, na życie całe dla tych, które założą rodzinę. Niech więc młodość wasza będzie szkołą przygotowania do zadań późniejszych, wielkich, odpowiedzialnych — bo jakie wy-

chowawczyńie — takie i wychowanie, a jakie wychowanie — takie społeczeństwo. (d. c. n.)

Teatry amatorskie i wieczornice.

Okres pracy jesienno-zimowy jest w wielu Oddziałach urozmaicony rzadko lub częściej urządzanymi przedstawieniami, amatorskimi i wieczornicami. Jest to rzecz miła i dobra, ale jedynie wtedy, jeśli te prace mające na celu atrakcje nie przerastają swoją wielkością istotnego programu pracy, jeżeli nie wypełniają przygotowaniem tyle czasu, że właściwa praca staje się — atrakcją przy przygotowaniu istotnej atrakcji czy urozmaicenia.

W naszych oddziałach można się spotkać z dwoma przejawami. Jeden i drugi jest błędny. Niektóre oddziały dość długi czas przygotowują swoje przedstawienia, zaniedbując przy tym całkowicie lub w większej części pracę właściwą i poważną. Przestaje się odbywać normalne zbiórki zastępów, zebrania miesięczne nie odbywają się zupełnie, lub są przez kierownictwa nie przygotowane. Korzyść z takiego zebrania jest więc żadna. Inne znów oddziały chcąc zrobić przedstawienie bardzo krótko przygotowują się do tego występu, który najczęściej obliczony jest na pokaz dla drugich tych, którzy przyjdą i chcieliby słusznie podziwiać.

Jak często niestety spotyka ich zawód. To, co widzieli warte jest surowej krytyki. Brak staranności w dekoracjach i całym przedstawieniu jest uderzający. „Aktorki” nie potrafią swojej roli dobrze wykonać. W pewnych chwilach stoją i nie idzie dalej, a suflerująca podpowiada tak głośno, że na końcu sali słyszą. W końcu ktoś wybucha śmiechem i kurtyna się zaszuwa.

Śpiewy, deklamacje, dialogi i monologi przeplatające tę imprezę cechuje niestaranność w przygotowaniu, a co zatem idzie i w wykonaniu. Ostatecznie ktoś choćby z poczuciem tylko bardzo słabym estetyki musi wychodzić niezadowolony, że go spotkało rozczarowanie i postanawia w duchu nigdy na podobne przedstawienia nie chodzić. A szkoda, że został zrażony, bo są oddziały, które bardzo ładnie, bardzo starannie i dobrze wystawiają to, co było przez długi czas przygotowane, a każdy szczegół dobrze obmyślany.

Najlepiej wychodzi zawsze taki oddział, który przygotowuje przedstawienie dość długo jednak uważa to słusznie jako rzecz drugorzędną, niezaniebując zarazem swej właściwej pracy. Przy takim systemie oddział ze wszystkiego dobrze się wywiąże, a przedstawienie będzie udane.

Jeżeli nie mamy dostatecznie dużo czasu, chęci i pilności — nie róbmy wcale przedstawień. Zróbmy w takim razie np. wieczór pieśni, deklamacyj, humoru. Te rzeczy będą łatwiejsze, a mogą być bez porównania przyjemniejsze od źle wystawionej sztuczki teatralnej. (d. c. n.)

Obowiązek w miesiącu październiku.

Październik jest miesiącem Królowej Różańca św. W tym miesiącu prawdziwi Jej czciciele, zanoszą gorące modły różańcowe do stóp Matki Najświętszej. Druhny jako rycerki i apostołki Maryi będą w miesiącu październiku oddawały szczególny hołd Tej, pod której opieką pracują. Biorąc liczny udział w wieczornych nabożeństwach różańcowych spełnią swój obowiązek wobec Patronki naszego Stowarzyszenia.

K O M U N I K A T Y.

1. **Uroczystość święta Chrystusa Króla** — patrz notatkę w dziale KSKobiet.

2. **Na zebraniu miesięcznym w październiku** należy przeczytać artykuł (KSKobiet) „Nasza praca w myśl nowego programu” i dokończyć przerabianie encykliki dyskusją nad artykułem „Praktyczne rozważanie nad encykliką Piusa XI itd.”

3. **Kalendarzyki KSMŻeńskiej** na rok 37 są do nabycia w Stowarzyszeniu — składnica DIAK.

4. **Katechizm ks. Kowalewskiego** potrzebny do przerobienia materiału konkursowego nabywać będzie można od października także w Centrali.

5. **Hallo! Hallo!** Uwaga Druhny Hafciarki! Centrala prosi 2 Oddziały, które mają dużo dobrej chęci i życzliwości, ażeby podjęły się wykonania bezinteresownie dla Sekretariatu KSMŻ następujących prac (materiał wszelki dostarczy Centrala):

1) serwetkę na szarym płótnie (kolorowy haft)

2) makatkę „ „ „ „ „

Wielkość serwetki 80 cm. na 80 cm. Makatka 100 cm. dług. i 32 cm. szerokości. — Wzory kaszubskie proszę przesłać Centrali, która prześle materiał w celu wykonania prac,

K R O N I K A.

Zebranie Okręgu — Częstochowa - miasto odbyło się w dniu 25.VIII br. Nakreślony został program pracy jesienno-zimowej. Okręg rozpoczął swoją pracę 2-ma kursami gotowania, które właśnie obecnie się odbywają.

Blura KSMŻeńskiej znajdują się po lewej stronie (drugie drzwi) w budynku Akcji Katol. Al. N. M. Panny 54. Czynne jest codziennie od godz. 9-ej do 14.30, w sobotę do godz. 14-ej.